

DE SKOR ,tijdschrift van de VWG - TEXEL .

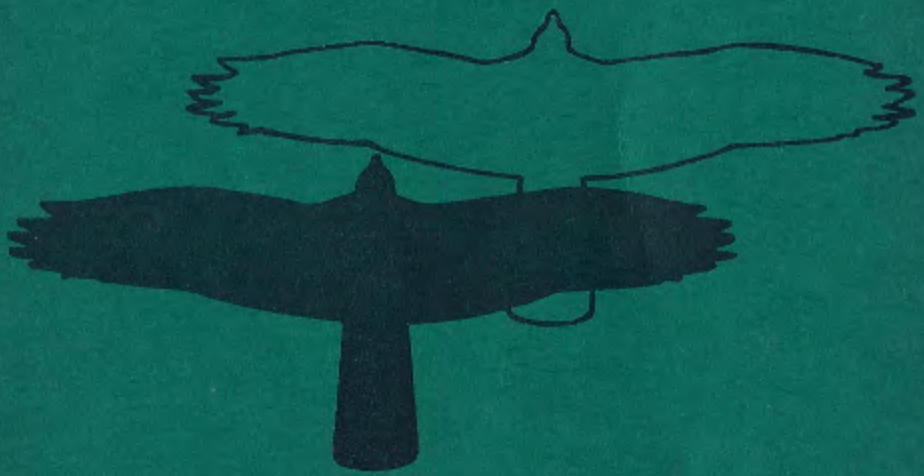
8e jaargang nummer 5

Inhoud:

Van het secretariaat	blz. 100
Zesde Noord-Hollandse Vogeldag	102
Telescopen, goed en goedkoop	103
Manifestatie vogelbescherming	104
Vliegen vangen	105
Vogels kijken	108
Waarnemingen	111

De tekening op blz. 107 is van Peter v.d. Wolf.

De foto op blz. 110 is overgenomen uit het boek:
'The dictionary of birds in colour' van Bruce Campbell.

de skor

v.w.g. texel 1989 no. **5**

DE SKOR, VAN HET SECRETARIAAT

Trekvogelactie.

De trekvogeldag van Vogelbescherming was een succes. Veel aandacht op televisie en radio, in het nieuws en in de krant. Op de Kampeersnol viel de belangstelling wat tegen ondanks het stukje in de Texelse Courant en op Radio Texel. Opvallend was het algemeen voorkomen en langstrekken van Zwarte Mezen. Hebt u ook al een kaartje ingestuurd naar Vogelbescherming met de mededeling "Stop parany"? Dat zijn de vanginstallaties met lijnstokken in Spanje.

Vogelcursus.

Wij denken weer aan een nieuwe vogelcursus. Opzet en omvang is nog niet bekend. Op de jaarvergadering in januari 1990 komen wij erop terug.

Dick Schermer.

DE SKOR
tijdschrift van de
vogelwerkgroep
Texel

WORDT OOK LID !
voor fl.15,-
ontvangt u
de Skor 6x per jaar

BLIJF OP DE HOOGTE !
activiteiten, waarnemingen, excursies
en andere wetenswaardigheden

ABONNEMENTEN, INLICHTINGEN
Hans Witte, Waalderstraat 49, 1729 EB Den Burg 02220 - 15456

AGENDA:

Vrijdag 24 november

Lezing over zeevogels door Mardik Leopold in de Oude Ulo.
Aanvang 20.00 uur.

De lezing gaat over zeevogels in het algemeen en de noordzee vogels in het bijzonder. Ook wordt ingegaan op het voorkomen van zeezoogdieren zoals dolfijnen en bruinvissen in het Noordzee gebied.

Zaterdag 25 november

Zesde Noord-Hollandse Vogeldag in Hoorn.
Zie aankondiging.

Zondag 31 december

Slufterexcursie. Het is bijna traditioneel geworden om in de laatste week van het jaar de Slufter in te gaan.
Aanvang 10.00 uur bij de zwarte keet.

Zondag 14 januari

Wadvogeltelling.

voorzitter

Henk Hin, Loodssingel 1 1792 BG Oudeschild 02220-14487

secretaris

Dick Schermer, Molendwarsstraat 2 1791 DN Den Burg 02220-14239

penningmeester

Hans Witte, Waalderstraat 49 1729 EB Den Burg 02220-15654

redactie

Hannes Milder, De Ruyterstraat 122 1792 AP Oudeschild 02220-12944
Peter van der Wolf, Bomendiek 6 1793 AA De Waal 02220-15459

waarnemingen

Adriaan Dijkse, Rommelpot 7 1797 RN Den Hoorn 02220-19231

AANKONDIGING

zaterdag 25 nov. 1989 zesde Noord-Hollandse Vogeldag.

Op zaterdag 25 nov. 1989 organiseert de Stichting Vrijwillig Natuur- en Landschapsbeheer Noord-Holland (VNLB), in overleg met de Stichting Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland (SVN) de zesde Noord-Hollandse Vogeldag in de Schouwburg 'Het Park', Westerdijk 49 te Hoorn.

Centraal thema: 'Nieuwe beheersmaatregelen voor vogels' (bit te voeren door overheid, particulieren, vrijwilligers en vogelwerkgroepen).

Programma:

- 9.20 - 10.00: Ontvangst met koffie en thee
10.00 - 10.05: Openingswoord voorzitter SVN, P.C. Meijer
10.05 - 10.20: Inleiding door drs W.T. v. Gelder, gedeputeerde provincie Noord-Holland
10.20 - 11.00: Ecologisch beheer voor vogels in opgaande vegetaties. H. v/d Lans.
11.00 - 11.20: Thee en koffiepauze
11.20 - 12.00: Beheer voor riet en moerasvogels, R. Leguijt
12.00 - 12.30: Resultaten nestbescherming weidevogels in N-H, mogelijkheden en beperkingen, D. Tanger.
12.30 - 13.30: Pauze
13.30 - 14.00: Soortbeschermingsplannen van Vogelbescherming, in het bijzonder de Lepelaar, R. vd Het
14.00 - 14.30: Maatregelen voor de Lepelaar in de Schagerkegge, P. de Goey
14.30 - 15.00: Theepauze
15.00 - 15.45: Recente natuurbouw voor watervogels en steltlopers in Noord-Holland, B. Schricken
15.45 - 16.15: Film Vogelbescherming
16.15 : Sluiting

De kennis over beheersmaatregelen voor vogels, ook in relatie tot andere organismen neemt snel toe. Toch blijft praktijkervaring vaak hegen en worden verouderde maatregelen toegepast. Vrijwilligersgroepen in Noord-Holland hebben ervaring opgedaan in vele tientallen terreinen. Over het maken van plannen, het verkrijgen van toestemmingen, het uitvoeren van de inrichting en het jaarlijks terugkerend beheer hebben zij veel te vertellen.

Om deze ervaring en de nieuwste plannen bekend te maken wordt de zesde Noord-Hollandse Vogeldag georganiseerd. Velen zullen geïnspireerd raken over de mogelijkheden die benut zijn en zullen in hun omgeving actief worden. Naast interessante lezingen is de dag ook bedoeld om elkaar te ontmoeten. Stands met informatie van diverse organisaties en verenigingen zullen aanwezig zijn. De dag zal nuttig zijn voor terreinbeheerders, plantsoendienst, leden van vogelwerkgroepen, natuurbeschermingsorganisaties, particulieren en vrijwilligers. Voor nadere informatie kunt u zich wenden tot:
Stichting VNLB,
Postbus 6090
2001 HB HAARLEM telefoon 023 - 143080

Telescopen, goed en goedkoop

Naast een verrekijker is een telescoop vaak een handige soms een onmisbare aanvulling bij het waarnemen van vogels. Telescopen zijn echter wel prijzig, voor een beetje telescoop ben je al snel f900,- kwijt. Nu bestaat er de mogelijkheid om tegen gereduceerde prijzen telescopen van het gerenommeerde merk KOWA te kopen.

De korting die verstrekt zou kunnen worden hangt af van de hoeveelheid belangstellenden, anders gezegd, hoe meer besteld des te hoger de korting. Bij voldoende belangstelling is het misschien zelfs mogelijk om de verkoper naar Texel toe te halen, zodat iedereen de mogelijkheid heeft om een dagje zijn of haar favoriete model uit te proberen.

Geïnteresseerden kunnen zich voor meer informatie en/of opgave wenden tot Edwin van Egmond (15215) of Peter van der Wolf (15459).

Omdat mijn zus (veel meer vogelaar dan wij) graag naar de vogeldag in de RAI wilde en mij vroeg haar gezelschap te houden, besloot ik met mijn zoon Rogier mee te gaan. We arriveerden om 11 uur, net op tijd om de heer Koos van Zomeren te horen voorlezen uit eigen werk. Daarna volgde een lezing van professor J.Lever over steltlopers. Dit was heel interessant. Wat opviel, was de leuke manier, waarop de heer Lever iedereen ruim een half uur lang wist te boeien. Z.K.H. Prins Bernhard reikte daarna aan een aantal mensen, die zich in het afgelopen jaar bijzonder verdienstelijk hebben gemaakt voor beschermde vogels, de Gouden Lepelaar uit. Door Nico de Haan werd de ochtend afgesloten. Hij reikte Prins Bernhard de eerste Vogelkrant uit in een brievenbus, die hij, naar hij zei, van Soestdijk had weggehaald. Deze krant zal binnenkort huis aan huis verspreid worden. Er volgde een pauze van drie kwartier, zodat we de stands die zich in de hal bevonden, konden bekijken. We besloten 's middags het jeugdprogramma te bezoeken, dat was verzorgd door de jeugdafdeling van de vogelbescherming. Je kon je als vogel laten schminken, er stonden allerlei opgezette vogels en een tafel met vleugels, waarbij de juiste vogelnaam gezocht moest worden. Ook kon je er braakballen uitpluizen. De aankondigingen van het jeugdprogramma werd op een vrolijke manier gepresenteerd door een jongen in een veren pak. Er werd door de heer R.Bijlsma een dia-serie getoond over roofvogeltrek. Hij was zelfs in Egypte geweest en had daar waarnemingen gedaan, omdat vele duizenden roofvogels, zoals Buizerds en Sperwers, via het Suezkanaal en de Golf van Aden, naar Zuid-Afrika trekken. Hierna vertelde iemand van de jeugdbond over de waarnemingen en gedrag van Kluten en Plevieren op Vlieland. Ook werden hierbij dia's getoond. Als laatste volgde er een film over de Grote Stern. Op de terugweg in de trein ontmoetten we mensen van de Vogelwerkgroep den Helder, waar we nog gezellig een poosje mee hebben zitten babbelen. Het was een geslaagde, maar vooral (voor ons) een leerzame vogeldag.

Rogier en Rina Rood.

Onder de rietbewonende zangvogels in Nederland blijken zich merkwaardige populatieverschuivingen voor te doen. De Kleine Karekiet is vanaf het eind van de jaren '60 in aantal toegenomen. De nederlandse populatie wordt nu geschat op 70.000-110.000 paren. Van de meer dan 50.000 paren Rietzangers zijn er echter nog maar 15.000 - 20.000 over. Vooral in het oosten en zuiden van het land, waar de Rietzanger van oudsher voorkwam langs slootjes en vaarten, is de afname dramatisch te noemen terwijl in west en noord Nederland de soort zich grotendeels heeft teruggetrokken tot de meest optimale broedgebieden: de grote rietmoerassen. In deze laatste gebieden blijkt tot nu toe nog nauwelijks sprake te zijn geweest van een achteruitgang. Een en ander blijkt uit een analyse van Rien Reijnen waarvan de resultaten kort geleden werden gepubliceerd in het blad Vogels. De precieze oorzaak van de achteruitgang van de Rietzanger is niet bekend maar vermoed wordt dat het samenhangt met het trek en ruigedrag van deze soort. Rietzangers overbruggen de afstand van Nederland naar de overwinteringsgebieden in Centraal Afrika tijdens de najaarstrek in één ruk en zijn voor het aanleggen van de hiervoor noodzakelijke vetreserves sterk afhankelijk van zeer voedselrijke moerasgebieden in West Europa. Kleine Karekieten overwinteren in globaal hetzelfde gebied maar leggen de reis ernaar toe af in korte etappes. Ze kunnen voor elk traject volstaan met het aanleggen van vrij kleine vetreserves en zijn minder afhankelijk van grote voedselrijke gebieden. Het verloren gaan van zoetwatermoerasgebieden in West Europa heeft deze soort dan ook minder beïnvloed.

Een bijkomende reden voor de achteruitgang van de Rietzangers is wellicht gelegen in het feit dat de Westeuropese vogels grotendeels in de Sahel zône ten zuiden van de Sahara ruïen, een gebied dat in de afgelopen tientallen jaren in toenemende mate geleden heeft van droogte en houtkap. Uit Reijnen's analyse kunnen twee belangrijke conclusies worden getrokken. Bij het inventariseren van vogels is het van belang niet allen de meest optimale gebieden te inventariseren; het verdwijnen van soorten is hier lang niet altijd goed uit af te leiden en openbaart zich vaak het eerst in minder optimale gebieden. Een tweede belangrijke conclusie is dat we heel zuinig moeten zijn op specifieke biotopen zoals rietmoerassen. Het lokaal verdwijnen hiervan kan voor een bepaalde soort over een groot gebied belangrijke gevolgen hebben.

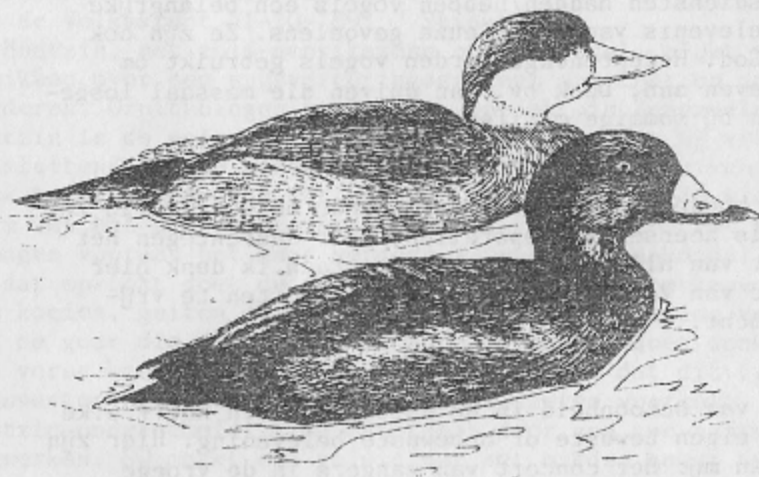
Enkele weken geleden werd in Ribe (Denemarken) een internationaal symposium gehouden over oa. voedselbiologie, gedrag en trek van watervogels. Fieke sprak met enkele bezoekers van dit gebeuren en vernam zo een aantal zaken die ook voor de Texelse situatie interessant kunnen zijn. In de eerste plaats de continuïng story over de lemmingen en de Rotgans. Zoals al voorspeld: dat wordt niks dit jaar en terwijl de eerste voortekenen daarvan buiten ook al te zien. Geen jongen dus, vanwege de lemmingen misschien maar zeker ook omdat er west en centraal Siberië tot ver in juni siberisch koude temperaturen heersten en er tot laat in het voorjaar / zomer veel sneeuw is blijven liggen. Een groep Duitse onderzoekers heeft dit voorjaar voor het eerst in de broedgebieden op Taymyr kunnen rondkijken en constateerden ook dat veel steltlopersoorten dit jaar niet aan broeden zijn toegekomen.

Misschien van belang voor de op Texel verblijvende Lepelaars is het bericht dat de Zweedse vossenpopulatie sinds enkele jaren wordt getroffen door een ziekte die wordt overgebracht door mijten. Het resultaat ervan is dat de vossen een vreselijke jeuk krijgen, hun huid openkrabben, hun haren verliezen en uiteindelijk aan de gevolgen sterven. De ziekte, die ook bij honden voorkomt, heeft zich vanuit naar Zweden over het hele land verspreid en heeft inmiddels ook Dene-

marken bereikt. In zuid Zweden heeft het geleid tot een zeer drastische afname van de vossenpopulatie en enkele interessante neveneffecten, zoals een zeer goed broedsucces van de ter plaatse heel zeldzame Strandplevier en andere grondbroedende vogelsoorten. Mocht deze ziekte zich verder over West Europa verspreiden en ook ons land bereiken dan is er wellicht weer hoop voor de Lepelaars van het Naardermeer en het Zwanenwater.

De Eidereendenpopulatie in Europa wordt momenteel geschat op 3 miljoen exemplaren, d.w.z. 1 miljoen meer dan 10 jaren geleden. Denemarken herbergt hiervan ongeveer een kwart. Een verklaring voor de toename zou kunnen zijn dat door de toegenomen hoeveelheden meststoffen in het water hogere planktonconcentraties voorkomen wat vervolgens zou hebben geleid tot meer voedsel voor de Eidereenden. Een andere verklaring is dat de hogere aantallen domweg een gevolg zijn van meer complete tellingen. Een aantal andere resultaten van de Europese watervogeltellingen: 200.000 Toppereenden, 250.000 Grote Zeeëenden, 800.000 Zwarte Zeeëenden en 2 miljoen IJseenden!! (voornamelijk overwinterend in de Oostzee). (Fugle 9 - 3).

Fieke.

VOGELS KIJKEN

Naar vogels kijken is voor veel mensen een hobby. Men trekt er in zijn vrije tijd op uit met verrekijker en vogelgids. Gaandeweg worden er tijdens observaties aantekeningen gemaakt over aantallen, soorten, tijdstip, etc. Deze waarnemingen krijgen in de Skor gestalte via waarnemingenrubriek van Adriaan Dijkse. Deze rubriek is technisch en leerzaam. Voor wie zich daarin wil verdiepen opent het een wonderlijke wereld van winter en zomergasten, adult en juveniel, broedkleed en eclips. Maar er zijn ook andere manieren om met mensenogen naar vogels te kijken. Ik heb getracht deze invalshoeken op een rijtje te zetten en ik vind het naast de haast vanzelfsprekende beperking wel lekker overzichtelijk.

Ecologie.

Biologische regulatie. Elke vogel, elke soort heeft zijn eigen plek binnen de afbraak en opbouw van organisch materiaal. Bijvoorbeeld de Vlaamse Gaai die eikels verstoep als wintervoorraad en de helft weer vergeet. Bepaalde bessen die pas kiemen als ze het maagdarmkanaal van sommige vogels gepasseerd zijn.

Religie.

In veel godsdiensten hadden/hebben vogels een belangrijke rol in de beleving van religieuze gevoelens. Ze zijn ook dicht bij God. Hedentendage worden vogels gebruikt om uiting te geven aan. Denk bv. aan duiven die massaal losgelaten worden bij sommige manifestaties.

Ethiek.

De mens als hoeder van de haar omringende natuur waarin ze zich niet als heerser zal opstellen, maar daarentegen het recht erkent van alle leven op voortbestaan. Ik denk hier aan de actie van Vogelbescherming om 11 soorten te vrijwaren van jacht.

Esthetiek.

De ervaring van schoonheid in de natuur. Hierin heeft elke persoon zijn eigen bewuste of onbewuste beleving. Hier zijn er enkele van mij: Het concert van zangers in de vroege ochtend; het gegak van Ganzen in v-formatie; de indringende blik van Uilen.

Cultuurhistorie.

Door invloed van de mens verandert het natuurlijk milieu voortdurend. Denk bijvoorbeeld aan het verdwijnen van de Kemphanen op Texel door o.a. de grootschalige en intensieve landbouw. Of de aanleg van de Dennen rondom de eeuwwisseling waardoor soortenrijkdom van bosvogels sterk is toegenomen. Kennis van het hoe en waarom uit het verleden is onontbeerlijk om hedendaagse ontwikkelingen op hun waarde te schatten. Bijvoorbeeld de toename van Kiekendieven de laatste jaren op Texel.

Wetenschap.

Er wordt veel onderzoek verricht naar de samenhang van levende organismen. Er is bv. een duidelijke relatie tussen Grutto's, grazers en drassig weiland. Het instellen en beschermen van natuurreservaten is onontbeerlijk om het wezenlijke van de natuur te leren kennen. Met de aldus opgedane kennis zijn we in staat de menselijke invloed op de ons omringende natuur te beoordelen.

Indicatorfunctie.

Vogels kunnen ons over een reeks van jaren duidelijk laten zien hoe het gesteld is met de kwaliteit van ons leefmilieu. De achteruitgang van kwetsbare soorten en het voorkomen van een rode lijst spreekt in dit opzicht boekdelen.

Soortenrijkdom / Genenreservoir.

Uit de Volkskrant 21-10-'89: " Stinkvogel.

De Hoatzin, een zuid-amerikaanse oerwoudvogel, blijkt te beschikken over een spijsverteringssysteem dat lijkt op dat van runderen. Ornithologen hebben dat ontdekt in Venezuela. De Hoatzin is de enige vogel waarvan bekend is dat hij vrijwel uitsluitend groene bladeren eet van bomen en struiken. Onderzoek heeft uitgewezen dat de zeer grote krop en de slokdarm van het dier bacteriën bevatten die voedsel tot gisting brengen voordat het naar verdere spijsverteringskanaal gaat. In dat opzicht doet de vogel sterk denken aan herkauwers als koeien, geiten en herten. De bacteriële gisting verklaart ook de geur die de Hoatzin verspreidt en die doet denken aan verse koemest. Algemeen werd aangenomen dat dit type spijsverteringssysteem slechts bij zoogdieren voorkomt. De Hoatzin onderscheidt zich overigens door nog een aantal kenmerken. Hij maakt een geluid dat het midden houdt tussen dat van een krokodil en een pauw, hij nestelt boven het water, en paartjes maken vaak gebruik van één of meer alienstaande

vogels voor de verzorging van de jongen. Die jongen zijn extra bijzonder. Voordat ze leren vliegen leren ze onder water zwemmen en ze hebben klauwtjes aan het eind van hun vleugels die ze gebruiken om door de struiken te klauteren zolang ze niet kunnen vliegen."

Economie / Natuurlijke hulpbronnen.

De mensen zijn afhankelijk van grondstoffen die in de natuur gemaakt worden ook al is deze relatie vaak onduidelijk en ver weg. Zoals daar zijn: aardolie, granen, vlees, hout. Vogels vormen een onmisbare schakel in dit geheel. Er zijn er die heel wat rupsen en insecten opeten.

Toerisme.

Het voorkomen van gebieden op Texel met een grote vogelrijkdom is een toeristische trekpleister van formaat. De rust en weidsheid van de natuurgebieden is onvervangbaar en zij bevorderen het lichamelijk en geestelijk welbevinden van de mensen. De door mensenhanden geschapen recreatieparken steken hierbij magertjes af.

Tot slot.

Deze lijst heeft nog aanvulling. Misschien is er iemand onder u die hier wat over kan meedelen. Ik zal trachten de komende tijd het onderwerp eens omzichtig te besluipen om te zien hoe ik naar vogels kijk.

tekst: H.Milder

vogel:
Opisthocomus
hoatzin.

DE SKOR, WAARNEMINGEN

Augustus - september 1989 nr. 47.

Volop trektijd alweer. Voldoende leuke dingen te zien. Opvallende bijzonderheden bleven uit, op een paar vooralsnog moeilijk te controleren uitzonderingen na. De trek van de kleine zangvogeltjes in augustus en september viel wat tegen, steltlopers en plevieren waren er echter volop. Met mooi weer werden we ook rijkelijk bedeed. Eigenlijk viel het aantal ingestuurde waarnemingen, ervan uitgaande dat iedereen zoveel mogelijk buiten was, ook tegen. Niettemin is er genoeg om weer een 'rubriek' vol te schrijven.

- Roodkeelduiker - de eerste herfstwaarneming op 13-9: 1 ex. naar Z bij pl. 15 (FM).
- Roodhalsfuut - 15-9 2 exx. naar N bij pl. 15 (FM), max. 3 exx. bij de IJzeren Kaap op 23-9 (TvS).
- Kuifduiker - 16, 23 en 29-9 resp. 2, 3 en 2 exx. bij IJzeren Kaap (WB, TvS en VWG/P).
- Goorde Fuut - Max. ca. 70 exx. aldaar op 16-8 (DBN).
- Noordse Stormvogel - 14-9 18 exx. naar N pl. 15 (FM).
- Grauwe Pijlstormvogel - 24-8 3 exx. (DBN) en 12-9 1 ex. voor veerhaven (DK).
- Stormvogeltje - 11-9 1 ex. Waddenzee bij Texels oostkust (JD).
- Vaal Stormvogeltje - 14-9 2 exx. naar N bij pl. 15 (FM).
- Jan van Gent - natuurlijk diverse gegevens, maar 366 exx. naar N bij pl. 15 (FM) is memorabel.
- Blauwe Reiger - een soort die zelden in deze rubriek verschijnt. Vermeldenswaard is 19-9 3 exx. op de Razende Bol (JD & DK).
- Lepelaar - 16-9 35 exx. de Schorren (WB) is de laatste waarneming van een flink aantal bijeen.
- Rotgans - 16-9 alweer trek van 10 exx. naar Z pl. 15 (FM), op 1-10 al ca. 1100 exx. Zeeburg (VWG-P).
- Smient - 8-8 1 ex. de Bol (FM). Een vroege trekker of een overzomeraar ?

Krakeend - 1-9 20 exx. de Geul en 18-9 tenminste 40 exx. Horsmeertjes (resp. FM en AD) zijn aardige aantallen, maar is niet extreem veel.

Witoozeend - 3-8 1 vr. ex. met 5 pullen bij Prins Hendrik Hotel (DBN). Dit zou wel héél zeldzaam zijn, ook gezien het weinig geschikte biotoop aldaar. Verwarring met een (atypisch) vrouwtje Kuifeend lijkt voor de hand te liggen, temeer omdat die soort daar geregeld broedt.

Brilduiker - 1e herfstwaarneming: 30-9 1 v. ex. bij IJzeren Kaap (VWG-P).

Rosse Stekelstaart - in sept. nog steeds tenm. 1 ex. Horsmeertjes (AD).

Wespendief - zowel in aug. als sept. enige trek: 6-8 2 exx. naar Z de Geul (LD), 30-8 1 ex. Duinpark (Jos Kuypers), 1-9 1+5 exx. naar Z Bollekamer (AD&SD) en 15-9 1 ex. Hoge Berg (J. Reydon).

Sperwer - 1e herfstwrn. (?): 27-8 1 m ex. Ruige Hoek (AD&SD). In september al veel.

Ruigpootbuizerd - 1e herfstwrn.: 24-9 1 ex. Ruige Hoek, (AD&SD).

Visarend - 18-9 1 ex. de Muy (WE).

Smelleken - vroeg is: 31-7 1 jong ex. bij Hoogezandskil, (EF&SC), verder: 21-8 1 v. ex. Waalenburgerdijk (KB) en 13-9 1 v. of juv. ex. Rozendijk (FM).

Boomvalk - het paar uit het zuidelijk deel van het bos werd tenminste gezien tot 24-9, d.w.z. toen nog 1 ad. en 1 (bedelend) juv. ex. (AD&SD).

Bontbekplevier - 18-9 tenm. 200 exx. de Hors (AD) is een redelijk hoog herfststaantal.

Goudplevier - 23-9 1 ex. met vleugelstrepen langs Oude Weg, (AD). Tot nu toe kreeg ik verder van niemand een melding van een dergelijk 'afwijkend' ex. Zie de Skor nr. 2 van dit jaar.

Drieteenstrandloper - De Razende Bol is toch wel dé plaats voor deze soort: 21-7 19 exx. en 19-9 510 exx. (JD&DK).

Temmincks Strandloper - 4-8 2 exx. op wadje bij Wassenaar, (EF&SC).

Roodkeelstrandloper - op 24-8 heeft mogelijk 1 jong ex. in Zandkes gezeten (DBN). Dit zou een nieuwe soort voor Texel zijn.

Krombekstrandloper - tussen 30-7 en 30-9 6 waarnemingen met max. 6 exx. op 4-8 (buitendijks bij Wassenaar, EF&SC).

Kemphaan - natuurlijk talrijk, max. 125 exx. (op 16-9 de Bol, WB).

Regenwulp - (voorlopig?) de laatste wrn.: 24-9 1 ex. Ruige Hoek (AD).

Zwarte Ruiter - begin aug. kan deze soort al talrijk zijn: 6-8 ca. 200 exx. overtuigend de Bol (AD&SD), 11-8 ca. 55 exx. de Slufter (SBB), 21-9 daar 80 exx. (FM).

Groenpootruiter - veel exx. op 30-9 in de Slufter: ca. 200 exx. (VWG-P).

Bosruiter - in aug. en sept. werden tenminste 9 exx. gemeld door diverse waarnemers.

Poelruiter - hoewel buiten de periode zeer memorabel: 16-7 1 ex. de Petten (EF&SC).

Oeverloper - geregeld waargenomen (evenals Witgatje), opmerkelijk is 1 ex. op 26-9 in de achtertuin van WE langs het Schilderend in den Burg.

Middelste Jager - veel wrn. waarbij ik me afvraag of alle determinaties wel zo zeker zijn, het ex. op 2-9 bij de Razende Bol excursie VWG Texel, was bv. volgens sommigen gewoon een Kleine Jager, alleen afgaan op formaat is in ieder geval niet juist. De andere wrn.: 20-8, 22-8 en 27-8 steeds 2 exx. (DBN) en 9-9 1 ex. bij Eyerlandse vuurtoren (DS).

Grote Jager - 2 aug. wrn.: 8-8 1 ex. naar N, pl. 15 (FM) en 20-8 1 ex. bij pl. 14 (KB). In sept. totaal 6 exx. gemeld.

Zwartkopmeeuw - 3-9 1 ad. ex. achter de veerboot (FM).

Dwergmeeuw - vanaf 7-8 1 3e kj. ex. op de Hors, (FM) geregeld waargenomen.

Grote Mantelmeeuw - 9-8 1 le kj. ex. achter veerboot bij 't Horntje (LD). De soort is een talrijke zomergast, vooral op de Razende Bol: 21-7 595 exx. (JD&DK), op 19-9 daar al 2070 exx. (JD&DK).

Lachstern - maar liefst 3 waarnemingen: 31-7 1 ad. ex. in winterkleed bij Eyerlandse vuurtoren (EF&SC), 7-8 1 jong ex. en 22-8 1 ex. (beide DBN).

Zeekoet - 19-9 1 ex. bij Razende Bol (JD&DK).

Tortelduif - t/m 11-9 nog dagelijks 1 tot 3 exx. Ruige Hoek (AD&SD), sindsdien waarschijnlijk weggetrokken.

Koekoek - laatste waarneming: 11-9 1 juv. ex. Duinpark (AD).

Gierzwaluw - DS zag na 5-8! geen exx. meer, wie wel?

Draaihals - 28-8 1 ex. mogelijk 2 langs Mok bij AOK (AD) en 23-9 1 ex. in tuin Schilderend, den Burg (WE).

Zwarte Specht - geregeld gezien door het hele bos, op 2-9 zelfs even in het bosje bij de Ruige Hoek (AD&SD), op 18-9 weer nabij de Koog (J. Hennink).

Boompieper - laatste ? wrn. 24-9 1 ex. naar ZW bij den Hoorn (AD).

Oeverpieper - 30-9 1 ex. bij Geulplas (VWG-P).

Grote Gele Kwikstaart - 18-9 1 ex. naar ZW boven de Ruige Hoek (AD&SD).

Witte Kwikstaart - 18-9 ca. 25 exx. bij den Burg, slaaptrek (DS) en 30-9 tenm. 45 exx. op bouwland bij Ruige Hoek (AD).
Roodborst - 21-8 weer 1 ex. bij Ruige Hoek (AD&SD).
Paapje - afgezien van geregelde doortrek: 18-9 1 ex.
Westerduinen bij de broedplaats (KB), mogelijk nog 1 van de broedvogels? Ook Roodborsttapuiten blijven in nazomer en herfst nog heel lang op de broedplaats.
Beflijster - 1e wrn. op 27-9 1 ex. Staatsbossen (AD&SD), Vanaf 1-10 meer.
Kramsvogel - nog buiten het 'normale trekpatroon' vallen: 10-8 5 exx. langs Staatsbossen (AD&SD) 20-8 1 ex. de Slufter (SBB) en 13-9 1 ex. den Burg (DS).
Zanglijster - vanaf 15-8 al 'vreemde vogels' in bosje Ruige Hoek (AD&SD), maar of dit al trekkers zijn is onzeker.
Koperwiek - 13-9 1 ex. den Burg (DS). Dit is een evenaring van het vroegte-record van vorig jaar!
Orpheusspotvogel - 6-8 1 ex. nabij Eyerlandse vuurtoren, (EF&SC). Dit zou de eerste waarneming op Texel zijn!
Braamsluiper - t/m 25-9 bij de Ruige Hoek (AD&SD).
Grasmus - 21-9 1 ex. nabij Eyerlandse vuurtoren (FM).
Tuinfluit - 9-9 1 ex. op basaltglooiing buitendijks bij de Cocksdoorp (DS) duidt wel heel duidelijk op trek!
Goudhaantje - de eerste trekkers bij de Ruige Hoek op 10-9 (AD&SD) daarna vrijwel dagelijks aldaar.
Grauwe Vliegenvanger - laatste wrn. 24-9 1 juv. ex. Ruige Hoek (AD).
Baardmannetje - de meeste op 24-9: 16 exx. de Geul (TvS).
Roodmus - 23-8 1 onvolw. ex. (DBN). Bijzonder laat! Van Texel zijn geen aug. wrn. bekend en ik ben benieuwd hoe goed het ex. gezien is. Vermeldenswaard is nog (buiten de periode): 27-5 1 zingend ex. campig de Krim (EF&SC).
IJsgors - 20-9 2 exx. de Slufter en 21-9 2 exx. naar Z bij Eyerlandse vuurtoren (beide FM).
Sneeuwgorst - eerste wrn al op 15-9: 1e ex. naar Z bij pl 15 (FM).

Met dank aan de waarnemers: KB = Klaus Brass, WB = W. Beeren, SC = Stephan Cramer, AD, LD en SD = Adriaan, Lieuwe en Sytske Dijkse, WE = Wilma Eelman, EF = Els Feuth, DK = Dirk Kuiper, FM = Fritsjan Maas, DS = Dick Schermer, TvS = Toon van Seggelen, DBN = Dutch Birding Nieuwsbrief, SBB = Staatsbosbeheer, VWG-P = Vogelwerkgroep Peel, VWG-T = Vogelwerkgroep Texel.

Adriaan Dijkse, de Ruige Hoek, Rommelpot 7, 1797 RN DEN HOORN
tel. 02220 - 19231 of tijdens werktijden 02220 - 17741 (Ecomare).